

13.03.2001

Maria Kołodziejaska

87-800 Włocławek

++

Lipno t.naw
AK. Narod. Zj.
ROAK- Wojskowe
Kołodziejaska Maria

UK: 746/1778 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Kotodajewska Maria

J-746/1778 Pom.

Lipno AK-ROAK-WZC

I.1. Relacja *k. 1 s. 1-2*

I.2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 2 s. 1-2*

I.3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III.1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III.2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III.3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III.4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III.5. Inne ... —

IV. Korespondencja

1) biurowa *k. 6 s. 1-6*

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 3*

VI. Fotografie *dał 1 ikonografię*

1/1. Delajja - Kłodzkiej skre Maria

1. "Delajja z lat okupacji", rękop. z
6.02.2000, omg.

lc - 1 5.1-2

06.02.2000 r.

A

Maria Kłobdziejska
ul. Jagiellońska 2 m3
87-800 Wrocławek

Wpłynęło dnia 15.2
Liczba 10359 / 11 Pom / 2000

Dotyczy: relacji z lat okupacji

Okres wojenny, to moja praca u Niemców
rozpoczęła się w styczniu 1940 r. i trwała do
konca wojny.

W Chmielach „w spokoju” prowadziłam polskie dzieci
języka polskiego i katechizmu.

W 1943 r. znajomi zwrócili się do mnie o przygo-
towanie ich dzieci do Pierwszej Komunii Św.

Wyraziłam zgodę i przygotowanie wraz
z pierwszą spowiedzią odbyły się u mnie w domu.

✓ W porozumieniu z księdzem Piotrem, który był
z nami w konspiracji, uzgodniliśmy, że Komunia Św.
odbędzie się w kościele we wsi Raduszyniki.
Do kościoła weszliśmy o godz. 6⁰⁰, drzwi
otworzyliśmy domowym kluczem. Rodzice byli
dumni z odwagi swoich pociech.

W 1944 r. rozpoczęłam współpracę
z działaczkami Armii Krajowej jako łączniczka
i sanitariuszka.

Za powyższą działalność zostałam aresztowana
dnia 14 października 1948 r. przez pracowników U.B.

Był to dla mnie najgorszy okres mojego życia. W trakcie śledztwa, które odbywało się w lipnie, wrocławku, Bydgoszczy, Warszawie, byłam poniżana, bita, męczona np. ... „Ty K... o ciekawo ma Andersa ma białym koniu”.

27 maja 1949r. w Warszawie odbyła się moja rozprawa, na której uznano mnie winną współpracy z działaczami Armii Krajowej i pokazano przez Najwyższy Sąd Rejonowy w Warszawie moją karę więzienia przez 4 lata.

Po rozprawie nadawcej przewieziono mnie do więzienia w Fordonie. Na wolność wyszłam 21 sierpnia 1952r.

Kaluzińska

1/2. Dokumenty dotyczące reletora:
Kłodzka Maria

1. Odpis wyroku Wojsk. Sędu Rejonowego w Warszawie z 27.05.1949

Łuk. akt. Sr. 517/49, kserokop. oryg. k.2 s.1-2

Wojskowy Sąd Rejonowy
w Warszawie.

Znak akt Sr. 517/49.

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 27 maja 1949 r.

Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie - w składzie -
przewodniczący - por. Bukowiński Zygmunt
Rawnik - strz. Kluka Kaliks
Rawnik - strz. Ziomek Władysław

w nieobecności prokuratora wojskowego o terminie powiadomionego, a z udziałem obrońcy z urzędu adw. Brajnowskiego Josefa, oraz przy udziale protokolanta sierż. Pawłowski Stefana, rozpoznawamy sprawę K o ł o d z i e j s k i e j Marii, córki Stanisława i Zofii z domu Jastrzebskiej, urodzonej dnia 21 stycznia 1917 r w Dyblinie pow Lipno, narodowości polskiej, obywatelki polskiej, panny, mającej wykształcenie 7 kl. szk. powszechnej, z zawodu rolniczki, nie posiadającej majątku, stale zamieszkałej we wsi Strachnów pow Lipno, w W.P. nieślubnej, córki rolnika 5-hektarowego, ze żółtym niekarsnej, bezpartyjnej,

oskarżonej z art 86 K.K.W.P. w związku z art 86 § 3 K.K.W.P. Sąd kierując się przepisami art 2, 240, 245 - 247 K.W.P.K.

u s u a 2

K o ł o d z i e j s k a Marię o. Stanisława winną, że w okresie od jesieni 1945 r do maja 1947 r na terenie wsi Strachnów pow. Lipno w celu obalenia przemocą ustroju Państwa Polskiego wchodziła w porozumienie z członkami nielegalnych organizacji R.O.A.K. i N.Z.W. Bronarskim ps. "Zygmunt", Wiersbickim ps. "Leszek", Czerniakiem Stanisławem i "Lwem", które to organizacje działały w kierunku zmiany przemocą ustroju Państwa Polskiego tj. przestępstwa z art. 84 § 1 w związku z art 86 § 2 K.K.W.P. i za to

s k a z a 2

na zasadzie art. 88 § 1 K.K.W.P. na karę więzienia przez 4 (cztery) lata, - orzekając na myśli art 48 § 1 lit.b. K.K.W.P. utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 5 (pięć) lat, a na mocy art. 48 § 1 K.K.W.P. przepadek całego mienia skazanego na rzecz Skarbu Państwa.

Na zasadzie art. 56 K.K.W.P. salicze się skazanej na poczet orzeczonej kary. okres tymczasowego aresztowania od dnia 18 października 1948 r.

U z a s a d a n i e .

Na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, - ustalono - skazana znała od lat dziecięcych Przybykowskiego Jana, który od pierwszych chwil po wyzwoleniu pracował w nielegalnych organizacjach R.O.A.K. a następnie N.Z.W. pod pseudonimem "Onifry". Przez tegoż Przybykowskiego poznała skazana latem 1945 r członka nielegalnej organizacji R.O.A.K. a następnie N.Z.W. Bronarskiego ps. "Zygmunt". W krótkim czasie skazana zorientowała się z rozmów jakie toczyła z obu wyżej wymienionymi a zwłaszcza z Bronarskim, że są oni członkami nielegalnej organizacji. Jesienią 1945 r skazana zezwoliła na wykopanie i urządzenie w stodole swych

U
U
U
U

rodziców schroni i schron ten powatał przez zrobienie w piwnicy pod
stodołą, ściany z pustaków. Pracowali nad jego wykonaniem Szymański
ps. "Wiadek" i Wierzbicki ps. "Leszek". Bronarski przychodził do ska-
zanej również w ciągu 1946 r. od czasu do czasu, przodem skazana
przyjmowała go zawsze w swoim domu. W drugiej połowie lutego 1947 r
skazana wstąpiła do domu swego sąsiada Paoskowskiego Leona i zastała
tam swojego jej osobistego członka N.Z.W. Przybyłowskiego Jana o któ-
rym wiedziała że jest poszukiwany przez władze. W mieszkaniu leżał
ranny w potyczce z oddziałem W.P. członek bandy, Paoskowski Bolesław.
Przybyłowski zwrócił się do skazanej z prośbą aby przyniosła z Dobray-
nia sastrzyk dla rannego, - pieniądze na sastrzyk kasał Przybyłowski
poczyty skazanej od księdza Lipki w Dobrzyniu. Skazana zgodziła się proś-
bę Przybyłowskiego udzieliła się do księdza Lipki i poprosiła go o po-
życzenie pieniędzy dla Przybyłowskiego. Otrzymawszy 1.000 zł. kupiła
sastrzyk przeciw sakowaniu w aptece i po powrocie do Strachunia,
zrobiła własnoręcznie sastrzyk rannemu strzykawką otrzymaną od Przy-
byłowskiego. Przybyłowski mówił skazanej, że Paoskowski Bolesław
został ranny jako członek bandy w potyczce z oddziałem W.P. W Maja
1947 r nocował w domu skazanej za jej zgodą członek N.Z.W. Czerniak
z drugim członkiem tejże organizacji "Lew".

Powyższe ustalone na podstawie wyjaśnień skazanej, sędzi
przesłuchanych świadków Bronarskiego, Lewandowskiego, Przybyłowskiego
Wierzbickiego i Szymańskiego oraz odczytanych za zgodą stron sędzi
świadka Paoskowskiego Leona k.21. i opinii k.28. -

W tym stanie rzeczy Sąd przyjął sądowodniomą wiadomość skazanego
w kierunku popełnienia przestępstwa z art 87 § 1 w związku z art. 86
§ 2 K.K.W.P. zmieniając tym samym kwalifikację prawną aktu oskarżenia.

Przewód sądowy, ściśle zaś biuro ~~.....~~ sędzi
przesłuchanych świadków, członków nielegalnej organizacji, wykazują, że
skazana kontaktowała się z członkami N.Z.W. na przestrzeni od 1945 r
do maja 1948 r - szła im na rękę, krótko mówiąc wchodziła z nimi
w porozumienie.

Przy wymiarze kary wziął Sąd pod uwagę nieki poziom umysłowy
skazanej, fakt że jako kobieta ulegała niewątpliwie wpływom członków
N.Z.W. a zwłaszcza Bronarskiemu człowiekowi o silnej indywidualności.
Ponadto miał Sąd na uwadze okres popełnienia przestępstwa, niewiele
przekraczający datę 5.II.1947 r.2 powyższych przyczyn Sąd uznał za
celowe wymierzyć skazanej karę stosunkowo łagodną.

Przewodniczący /-/-/ por. Bukowiński Zygmunt
Ławnicy /-/-/ strz. Kluka Kalika
/-/-/ strz. Ziomek Władysław.

Za zgodność,
Kierownik
Wojskowego
Zawie
Brunarski Padercz
kapitan

Wyrok ten jest prawomocny z datą 3.VI. 1947

1.VI. 1947
Zawie

S. egz.
A.B.

Maria Kołodziejska została zwolniona z więzienia e dniu 21.08.1952r.
/zwolniona obligatoryjnie warunkowo/.

[The following text is mirrored bleed-through from the reverse side of the page and is largely illegible due to the quality of the scan and the nature of the bleed-through. It appears to contain administrative details and possibly a signature.]

Gen. Szwarczewski
Gen. Szwarczewski
Gen. Szwarczewski

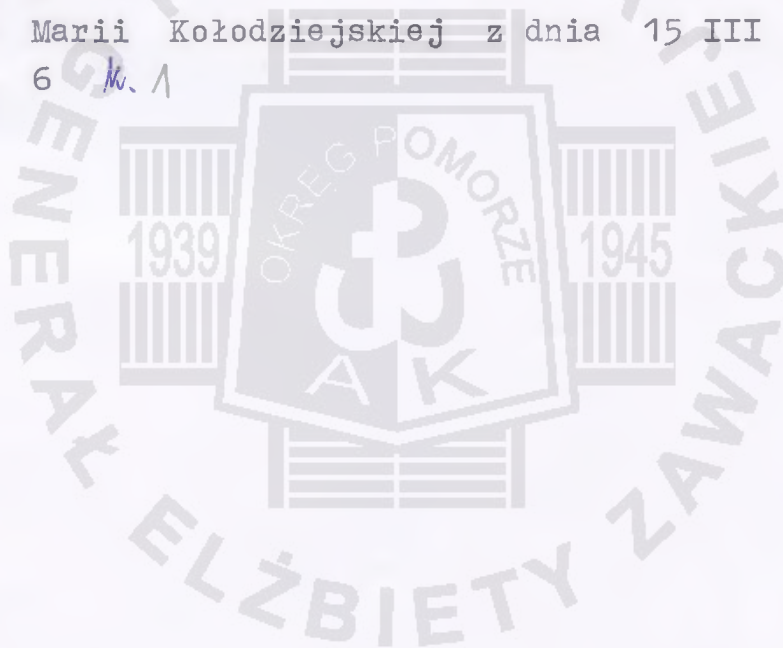
[Handwritten signature]

[Handwritten notes and stamps]

IV /₁ K o r e s p o n d e n c j a *brzoza*

- list F AP AK z dnia 4 I 2000r do Marii Kołodziejkiej
str. 1 *k. 1*
- list Marii Kołodziejkiej z dnia 18 I 2000r do F AP AK
str. 2 *k. 1*
- list F AP AK z dnia 26 I 2000r do Marii Kołodziejkiej
str. 3 *k. 1*
- list Marii Kołodziejkiej z dnia 6.02.2000r do F AP AK
str. 4 *k. 1*
- list F AP AK z dnia 28 II 2000r do Marii Kołodziejkiej
str. 5 *k. 1*
- list Marii Kołodziejkiej z dnia 15 III 2000r do F AP AK
str. 6 *k. 1*

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

Toruń dnia 4 I 2000r.

L. dz. ....

0021/POM/2000

Szanowna Pani
Maria Kołodziejska
ul. Jagiellońska 2 /3
87-800 Włocławek

Szanowna Pani

Z Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej otrzymałem informację że Pani jest kombatantką .
W ramach swojej statutowej działalności , Fundacja nasza zajmuje się gromadzeniem i opracowywaniem materiałów archiwalnych i relacyjnych dotyczących Pomorzan /Archiwum Pomorskie / i kobiet żołnierzy /Archiwum Wojennej Służby Kobiet /.

Wobec powyższego zwracam się do Pani z uprzejmą prośbą o napisanie dla celów badawczych naszego Archiwum relacji dotyczącej Pani służby wojennej .

Byłbym niezmiernie wdzięczny gdyby mogła Pani napisać tą relację według załączonego schematu przesyłając nam swoje zdjęcie z lat 1940-1956 oraz oryginały lub kserokopie dokumentów dotyczących Pani życia i działalności w konspiracji i pracy zawodowej .

W oczekiwaniu na wiadomość od Pani pozostaję z wyrazami szacunku i poważania .

.....
Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

Łoś - Białe .....

- Sob. ref. ....

- Prof. K.P.P.-AK

Wrocław, 18.01.2000r.

Maria Kotodziejka
ul. Jagiellońska 2 m 3
87-800 Wrocław

Wpłynęło	dnia	24.1
Ldz.	0165	70m 2000

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie A.K.
ul. Kiełkie Górbary 2
87-100 TORUŃ

W związku z otrzymanym od Państwa pismem z dnia 04.01.2000r. dotyczącym relacji członka konspiracji uprzejmie informuję, i moje dokumenty i pamiętniki z okresu okupacji i działalności konspiracyjnej zostały zniszczone przez przeszukujących cały dom członków U.B. Nie mogę również wskazać świadków i przetożonych z tamtego okresu, ponieważ zostali zamordowani przez U.B., albo nie żyją.

W związku z powyższym nie jestem w stanie wypełnić zażądanej przez Państwa informacji. Na dzień dzisiejszy dysponuję moim życiorysem i wyrokiem sądu skazującym mnie za współpracę z R.O.A.K.

z poważaniem

Kotodziejka

- 3 -

3

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

Toruń dnia 26 I 2000r

L. dz. 0174 / Pom / 2000

Szanowna Pani
Maria Kołodzieńska
ul. Jagiellońska 2 m 3
87-800 Włocławek

Szanowna Pani

Dziękuję za list z dnia 18 .01. 2000r / nasz nr .rej.
0165 /Pom/ .

Proszę o przysłanie oryginału lub kserokopii Pani wyroku oraz relację ze zdjęciem z lat okupacji .

Pani materiały będą stanowiły cenny wkład w opracowanie historii walki narodu polskiego o wolność . 1945
Życzę wiele zdrowia i radości, pozostaję z wyrazami

szacunku i poważania

.....
Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

-4-

06.02.2000r.

4

Małgorzata Kotłodzińska
ul. Jagiellońska 2 m3
87-800 Uroczyska

Wpłynęło dnia 15.2
L.dz. 0359 / POM 2000

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie
Armii Krajowej

ul. Wielkie Gombary 2
87-100 TORUŃ

W związku z Parintwa pińmem
z dnia 26 stycznia 2000r. L.dz. 0174 / POM / 2000
przekazywam kserokopie wyroku NSR w Warszawie
oraz krótką relację z lat okupacji i moje
zdjęcie z tych czasów.

Z poważaniem

Kotłodzińska M

- 5 -

5

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

Toruń dnia 28 luty 2000r

0433/Pom/2000

L. dz.....

Szanowna Pani
Maria Kołodziejka
ul. Jagiellońska 2 m 3
87- 800 Włocławek

Szanowna Pani

Dziękuję za przesłaną nam relację, odpis wyroku W S R
i zdjęcie Pani z lat okupacji.

Teczka osobowa Pani ma nr. inwentarza K -746 /1778 i znajduje
się w Archiwum Pomorskim Armii Krajowej Insp. Włocławek.

Proszę serdecznie o podanie imienia Pani Ojca i Matki
oraz nazwisko rodowe Pani Mamy.

Proszę też o informację z przebiegu Pani pracy zawodowej i
działalności społecznej po wyjściu z więzienia.

Życzę pomyślności i zdrowia.

W oczekiwaniu na wiadomość od Pani
pozostaję z wyrazami szacunku i
poważania.

.....
Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

odp. 0359/Pom.

Kołodziejka Marianna
87-800 Wrocław
ul. Jagiellońska 2/3

FUNDACJA

Archiwum Pomorskie
Armii Krajowej
87-100 Toruń

Wpłynęło dnia	^{KW} 22.3
Ldz. 644	POM / 1000

W odpowiedzi na Państwa pismo nr 0433 / Pom / 2000 z dnia 28 lutego 2000r. podaję dane dotyczące moich rodziców:

- ojciec Stanisław Kołodziejki
- matka Zofia Kołodziejka z domu Jastrębska

Z poważaniem

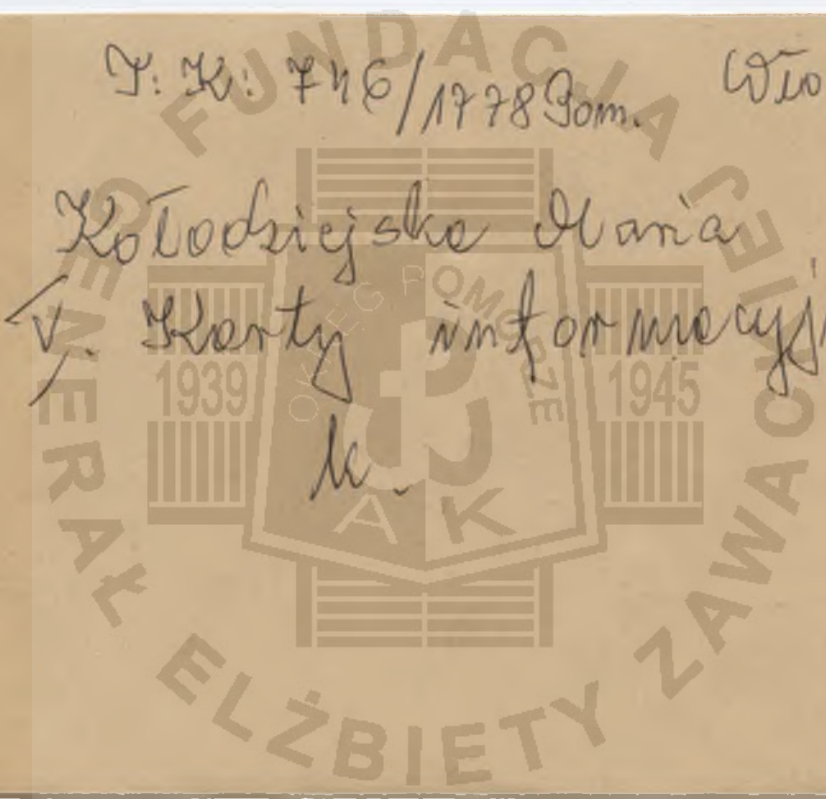
Kołodziejka

J. K.: 746/1778 Gom.

Wrocław.

Katolicka Maria
W. Marty informacyjne
M.

++ Łobodzińska Maria

Wrocław
1

ur. 21.01.1917 Byblin

zm. 12.02.2001 Wrocław

zob. Pismo Delds. Sm. Zi. Lot. PK
we Wrocławku z 19.03.2002.

- f. org. kombatanckie

Wz. XI'09

Kotodziejska Maria
c. Staniława

Witawałch
AK-2

nr. 21.01.1921; konspiracja -
-20.10.1944 - ; Plac. AK

Dobryni m. Wistę; 10.1948-VIII 1952
więziona.

zob. Lista członków Śp. Ls. L. AK
Okr. Tomii, s. 43. t. problem.
"org. kombatanckie"

AK III/11

Młodziejska Maria

Lipno 3

436

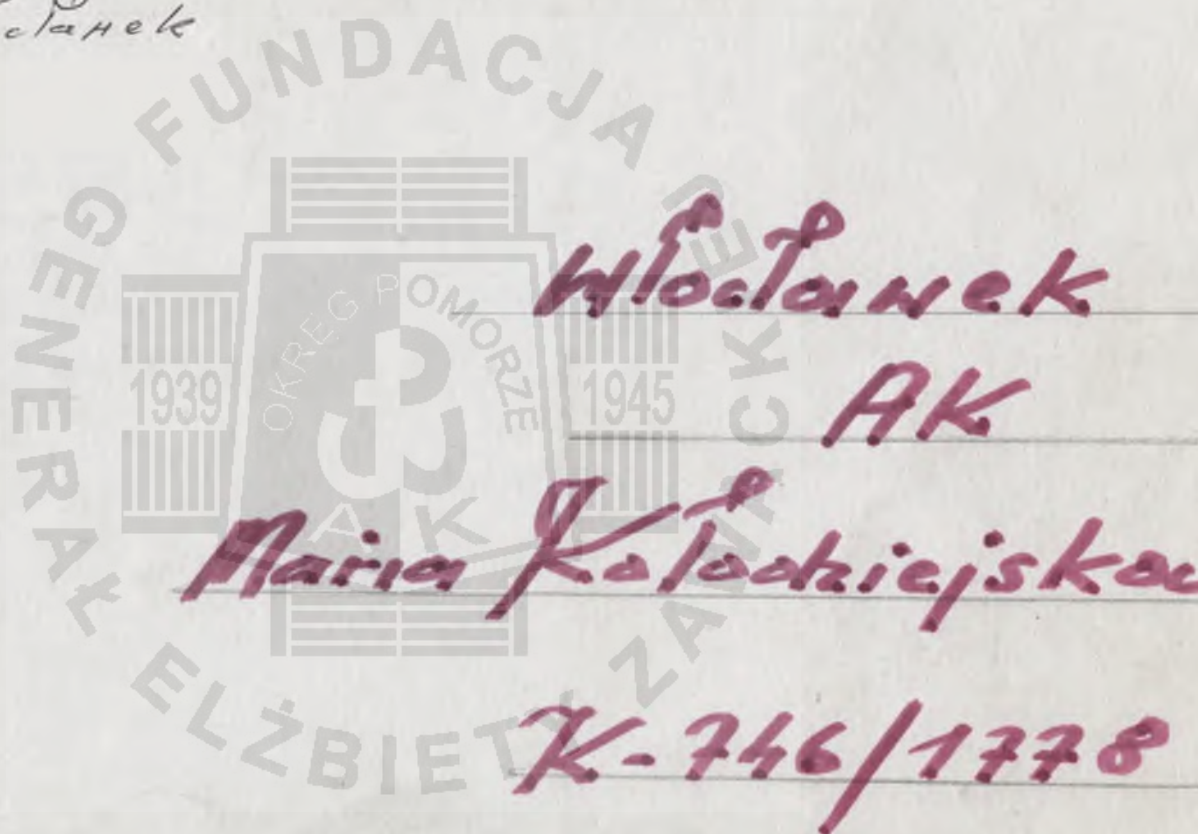
zob. Liótkowski B., Polskie t. manus.

Podziemie na Bujarach...

Jorniki 2008, s. 369-370.

MP. IX'14

Maria Kłodziejska
ul. Jagiellońska 2 m3
87-800 Włocławek

*Włodziewska
Maria*

